

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2021/167

av den 10 februari 2021

om ändring av förordning (EU) nr 654/2014 om utövande av unionens rättigheter vid tillämpning och genomdrivande av internationella handelsregler

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 654/2014 ⁽²⁾ fastställs en gemensam rättslig ram för utövande av unionens rättigheter enligt internationella handelsavtal i vissa särskilda situationer. En av dessa situationer rör de tvistlösningsmekanismer som inrättats genom avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO) och andra internationella handelsavtal, inbegripet regionala och bilaterala avtal. Förordning (EU) nr 654/2014 gör det möjligt för unionen att upphäva medgivanden eller andra skyldigheter enligt internationella handelsavtal efter det att tvistlösningsförfarandet har avslutats.
- (2) Förordning (EU) nr 654/2014 behandlar emellertid inte situationer där unionen har rätt att vidta åtgärder som svar på en åtgärd som upprätthålls av ett tredjeland, men beslutsförfarandet för tvistlösning blockeras eller på annat sätt inte blir tillgänglig på grund av bristande samarbete från det tredjeland som har antagit åtgärden.
- (3) WTO:s tvistlösningsorgan har inte kunnat tillsätta de lediga tjänsterna i WTO:s överprövningsorgan (WTO:s *överprövningsorgan*). WTO:s överprövningsorgan kan inte längre fullgöra sin uppgift från och med den tidpunkt då det finns färre än tre ledamöter i WTO:s överprövningsorgan. Fram till dess att denna situation har lösts och för att bevara de grundläggande principerna och särdragen i WTO:s tvistlösningsystem och unionens processuella rättigheter i pågående och framtida tvister har unionen strävat efter att komma överens om interimsarrangemang för skiljedom enligt artikel 25 i WTO-överenskommelsen om regler och förfaranden för tvistlösning (WTO:s *överenskommelse om tvistlösning*). Denna strategi godkändes av rådet den 27 maj 2019, den 15 juli 2019 och den 15 april 2020 och stöddes i Europaparlamentets resolution av den 28 november 2019 om krisen avseende WTO:s överprövningsorgan. Om en WTO-medlem vägrar att ingå i ett sådant arrangemang och lämnar in en överklagan till WTO:s överprövningsorgan som är icke-fungerande, blockeras i praktiken avgörandet av tvisten.
- (4) En liknande situation kan uppstå inom ramen för andra internationella handelsavtal, inbegripet regionala eller bilaterala avtal, om ett tredjeland inte samarbetar på det sätt som krävs för att tvistlösningen ska kunna fungera, till exempel genom att underlåta ett utse en skiljeman och när det inte finns någon mekanism för att säkerställa tvistlösning i en sådan situation.

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 19 januari 2021 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 3 februari 2021.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 654/2014 av den 15 maj 2014 om utövande av unionens rättigheter vid tillämpning och genomdrivande av internationella handelsregler och om ändring av rådets förordning (EG) nr 3286/94 om fastställande av gemenskapsförfaranden på den gemensamma handelspolitikens område i syfte att säkerställa gemenskapens rättigheter enligt internationella handelsregler, särskilt regler som fastställts av Världshandelsorganisationen (WTO) (EUT L 189, 27.6.2014, s. 50).

- (5) Om tvistlösningen blockeras kan unionen inte genomdriva internationella handelsavtal. Det är därför lämpligt att utvidga tillämpningsområdet för förordning (EU) nr 654/2014 till att omfatta sådana situationer.
- (6) I detta syfte bör unionen ges möjlighet att snabbt kunna upphäva medgivanden eller andra skyldigheter enligt internationella handelsavtal, inbegripet regionala eller bilaterala avtal, om ändamålsenlig tillgång till bindande tvistlösning inte är möjlig på grund av att tredjelandet inte samarbetar för att göra detta möjligt.
- (7) Det är också lämpligt att fastställa att om åtgärder vidtas för att begränsa handeln med ett tredjeland, bör sådana åtgärder, i enlighet med unionens skyldigheter enligt internationell rätt, inte överstiga den upphävnings- eller minskningsnivå för unionens affärsintressen som orsakats av tredjelandets åtgärder.
- (8) Åtgärder som ska antas i enlighet med denna förordning avser särskilt internationell handel, eftersom de huvudsakligen syftar till att reglera handeln och direkt och omedelbart påverkar denna, och därför omfattas av unionens exklusiva befogenhet enligt artikel 207 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ⁽¹⁾.
- (9) Tjänster och immateriella rättigheter står för en stor och växande del av världshandeln och omfattas av internationella handelsavtal, inbegripet unionens regionala eller bilaterala avtal. Åtgärder på områdena handel med tjänster och handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter bör därför ingå i tillämpningsområdet för de handelspolitiska åtgärder som unionen har till sitt förfogande för att se till att förordning (EU) nr 654/2014 blir mer konsekvent och ändamålsenlig.
- (10) Denna förordning bör säkerställa en enhetlig tillämpning av genomdrivandemekanismen vid handelstvister som rör internationella handelsavtal, inbegripet regionala eller bilaterala avtal. Genomdrivandemekanismen i kapitlen om handel och hållbar utveckling i unionens internationella handelsavtal utgör en integrerad del av unionens handelspolitik, och denna förordning skulle vara tillämplig på det tillfälliga upphävandet av medgivanden eller andra skyldigheter och antagandet av åtgärder som svar på överträdelse av dessa kapitel, om och i den utsträckning sådana åtgärder är tillåtna och motiverade av omständigheterna.
- (11) Översynsklausulen i förordning (EU) nr 654/2014 bör även omfatta tillämpningen av den ändring av den förordningen som införts genom den här förordningen.
- (12) Förordning (EU) nr 654/2014 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EU) nr 654/2014 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 1 ska led b ersättas med följande:

”b) vidta motåtgärder i fråga om medgivanden eller andra skyldigheter i handelsförhållandena med tredjeländer, när behandlingen av varor eller tjänster från unionen ändras på ett sätt som påverkar unionens intressen.”

2. I artikel 2 ska led b ersättas med följande:

”b) *medgivanden eller andra skyldigheter*: tullmedgivanden eller andra skyldigheter eller förmåner avseende handel med varor eller tjänster, eller avseende handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter som unionen har åtagit sig att tillämpa i sin handel med tredjeländer enligt internationella handelsavtal som den är part i.”

⁽¹⁾ Domstolens yttrande 2/15 av den 16 maj 2017, ECLI:EU:C:2017:376, punkt 36.

3. Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

a) Följande led ska införas:

”aa) efter delgivande av en rapport från en WTO-panel som helt eller delvis bifaller unionens yrkanden, om ett överklagande enligt artikel 17 i WTO-överenskommelsen om tvistlösning inte kan slutföras och om tredjelandet inte har godtagit ett tillfälligt arrangemang för skiljedomsförfarande enligt artikel 25 i WTO-överenskommelsen om tvistlösning.”

b) Följande led ska införas:

”ba) vid handelstvister som rör andra internationella handelsavtal, inbegripet regionala och bilaterala avtal, om utslag inte är möjligt på grund av att tredjelandet inte vidtar de åtgärder som krävs för att ett tvistlösningsförfarande ska kunna fungera, inbegripet att i onödan fördröja förfarandet vilket motsvarar bristande samarbete i processen.”

c) Led d ska ersättas med följande:

”d) om en WTO-medlem ändrar sina medgivanden eller åtaganden enligt artikel XXVIII i Gatt 1994 eller artikel XXI i Allmänna tjänstehandelsavtalets (Gats) och inga kompenserande justeringar har överenskommit och, när det gäller tjänster, kompenserande justeringar inte görs i enlighet med resultatet från skiljedomsförfarandet enligt artikel XXI i Gats.”

4. Artikel 4.2 ska ändras på följande sätt:

a) Följande led ska införas:

”ba) Om åtgärder vidtas för att begränsa handeln med ett tredjeland i situationer enligt artikel 3 aa eller ba ska dessa åtgärder inte gå längre än den upphävnings- eller minskningsnivå för unionens affärsintressen som följer av det berörda tredjelandets åtgärder.”

b) Led d ska ersättas med följande:

”d) Om medgivanden eller åtaganden ändras eller upphävs i handeln med ett tredjeland i enlighet med artikel XXVIII i Gatt 1994 och den därtill hörande överenskommelsen (*) eller artikel XXI i Gats och de därtill hörande genomförandeförfarandena, ska de vara väsentligen likvärdiga med de medgivanden eller åtaganden som har ändrats eller tillfälligt upphävts av tredjelandet, i enlighet med villkoren i artikel XXVIII i Gatt 1994 och den därtill hörande överenskommelsen eller artikel XXI i Gats och de därtill hörande genomförandeförfarandena.

(*) Överenskommelsen *Bättre tolkning och tillämpning av artikel XXVIII.*”

5. Artikel 5 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 i ska följande led införas:

”ba) Tillfälligt upphävande av skyldigheter avseende handel med tjänster och införande av restriktioner för handeln med tjänster.

bb) Tillfälligt upphävande av skyldigheter med avseende på handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter som beviljats av en unionsinstitution eller unionsbyrå och som är giltiga i hela unionen, och införande av begränsningar av skyddet av sådana immateriella rättigheter eller deras kommersiella utnyttjande, med avseende på rättighetshavare som är medborgare i det berörda tredjelandet.”

b) Följande punkter ska införas:

”1a. När kommissionen väljer åtgärder som ska antas i enlighet med punkt 1 ba i denna artikel ska den alltid överväga åtgärder i följande ordning:

a) Åtgärder som rör handel med tjänster som kräver ett tillstånd som är giltigt i hela unionen och som grundas på sekundärlagstiftning eller, om sådana åtgärder inte finns att tillgå.

- b) Åtgärder som rör andra tjänster på områden där det finns omfattande unionslagstiftning, eller, om sådana åtgärder inte finns att tillgå.
- c) Åtgärder där det till följd av insamlingen av information i enlighet med artikel 9.1a, såsom fastställs i artikel 5.1b a, har visats att de inte skulle medföra en oproportionell börda för förfarandet för förvaltning av relevanta nationella bestämmelser.

1b. De åtgärder som antas enligt punkt 1 ba och 1 bb ska

- a) vara föremål för en insamling av information i enlighet med artikel 9.1a,
- b) vid behov justeras genom en genomförandeakt i enlighet med artikel 4.1, om kommissionen efter en översyn enligt artikel 9.1a drar slutsatsen att åtgärderna inte är tillräckligt ändamålsenliga eller medför en orimlig börda för förfarandet för förvaltning av relevanta nationella bestämmelser; en sådan översyn av kommissionen ska först genomföras sex månader efter den dag då åtgärderna började tillämpas och därefter med tolv månaders mellanrum,
- c) omfattas av en utvärderingsrapport sex månader efter det att de avslutats, som bland annat ska grundas på synpunkter från berörda parter och granska åtgärdernas ändamålsenlighet och funktionssätt samt dra eventuella slutsatser om framtida åtgärder.”

6. I artikel 6 ska följande punkt läggas till:

”3. När det gäller handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter ska begreppet *medborgare* tolkas på samma sätt som i artikel 1.3 i WTO-avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter.”

7. I artikel 7 ska punkt 2 c första stycket ersättas med följande:

”c) I fall där en WTO-medlem tillfälligt har upphävt eller ändrat sina medgivanden eller åtaganden enligt artikel XXVIII i Gatt 1994 eller artikel XXI i Gats, när det berörda tredjelandet ger unionen adekvat och proportionell kompensation efter antagandet av en genomförandeakt enligt artikel 4.1.”

8. Artikel 9 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Kommissionen ska för tillämpningen av denna förordning inhämta information och synpunkter rörande unionens ekonomiska intressen beträffande enskilda varu- eller tjänstesektorer, eller rörande enskilda handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter, genom ett tillkännagivande i *Europeiska unionens officiella tidning* eller genom andra lämpliga offentliga kommunikationsmedier, med angivande av tidsfristen för inlämning av uppgifter. Kommissionen ska beakta de mottagna uppgifterna.”

b) Följande punkt ska införas:

”1a. När kommissionen planerar åtgärder enligt artikel 5.1 ba eller bb ska den informera och genomföra samråd med de intressenter, särskilt branschorganisationer, som berörs av eventuella handelspolitiska åtgärder och de offentliga myndigheter i medlemsstaterna som deltar i utformningen eller genomförandet av lagstiftning som reglerar de berörda områdena. Utan att i onödan försena antagandet av sådana åtgärder, ska kommissionen särskilt inhämta information om följande:

- a) Effekterna av sådana åtgärder på tjänsteleverantörer från tredjeland eller rättighetshavare som är medborgare i det berörda tredjelandet och på unionens konkurrenter, användare eller konsumenter av sådana tjänster eller innehavare av immateriella rättigheter.
- b) Växelverkan mellan sådana åtgärder och relevanta bestämmelser i medlemsstaterna.
- c) Den administrativa börda som sådana åtgärder kan medföra.

Kommissionen ska i hög grad ta hänsyn till den information som samlats in under ett sådant samråd.

Kommissionen ska tillhandahålla medlemsstaterna en analys av de planerade åtgärderna när den lägger fram utkastet till genomförandeakt i enlighet med artikel 8.”

9. Artikel 10 ska ersättas med följande:

"Artikel 10

Översyn

1. Så snart som möjligt efter den 13 februari 2021, men senast ett år efter det datumet, ska kommissionen se över denna förordnings tillämpningsområde, med särskilt beaktande av de handelspolitiska åtgärder som får antas, och dess genomförande, och ska rapportera sina slutsatser till Europaparlamentet och rådet.
2. När kommissionen agerar enligt punkt 1 ska den göra en översyn som syftar till att inom ramen för denna förordning föreslå ytterligare handelspolitiska åtgärder som tillfälligt upphäver medgivanden eller andra skyldigheter på området handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter."

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den 13 februari 2021.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 10 februari 2021.

På Europaparlamentets vägnar

D. M. SASSOLI

Ordförande

På rådets vägnar

A. P. ZACARIAS

Ordförande
